

noyb - European Centre for Digital Rights
Goldschlagstrasse 172/4/3/2
1140 Vienna
AUSTRIA

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374
2509 AJ Den Haag
Nederland

Wenen, 14 december 2023

noyb Case-No:

Klager:

Vertegenwoordigd onder
artikel 80 AVG door:

noyb - European Center for Digital Rights
Goldschlagstr. 172/4/3/2, 1140 Wenen, Oostenrijk

Beklaagde:

Twitter International Unlimited Company (hierna: "X")
One Cumberland Place, Fenian Street
Dublin 2, D02 AX07 Ierland

Betreffende:

Artikel 9(1) en artikel 5(1)(a) AVG

KLACHT ONDER ARTIKEL 77 AVG

1. VERTEGENWOORDIGING

1. *noyb* – European Center for Digital Rights is een not-for-profit organisation die actief is op het gebied van bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen, gevestigd aan de Goldschlagstraße 172/4/3/2, 1140 Wenen, Oostenrijk, registratienummer ZVR: 1354838270 (hierna: "*noyb*") (**Bijlage 1**).
2. *noyb* vertegenwoordigd de klager ex artikel 80(1) AVG (**Bijlage 2**).

2. FEITEN VAN DE ZAAK

3. Op [REDACTED] uur, tijdens een bezoek aan het online platform X (tot voorkort bekend onder de naam Twitter), kreeg de klager een advertentie te zien van de Europese Commissie DG Migration & Home Affairs (hierna: "Europese Commissie"), via hun @EUHomeAffairs account on X.¹ (**Bijlage 3**, line 159426)
4. Deze advertentie bevatte de volgende tekst over het voorstel voor de EU Child Sexual Abuse verordening (Chat control verordening):

"Misbruikers verbergen zich achter hun beeldschermen terwijl kinderen in stilte lijden. Het is hoog tijd om een einde te maken aan seksueel kindermisbruik #online. De meerderheid van de burgers ondersteunen het voorstel #EUvsChildSexuelAbuse. En jij? Lees hier ↓"

5. Een video van 47 seconden was onderdeel van deze advertentie en bevatte de volgende tekst:

"Wist u dat? 95% van de Nederlanders zegt dat detectie van kindermisbruik belangrijker of net zo belangrijk is als het recht op online privacy. 84% van de Nederlanders steunt automatische detectie door internetbedrijven van foto's en video's van seksueel kindermisbruik en gevallen van grooming in online berichten, zelfs die verstuurd zijn met end-to-end versleuteling (80%). In Nederland steunt 78% het EU wetgevend voorstel voor preventie en bestrijding van seksueel kindermisbruik. We hebben nu een EU wet nodig, de tijd dringt #EuvsChildSexualAbuse. European Commission DG Migration & Home Affairs. ec.europa.eu/eu-vs-child-sexual-abuse ©European Union 2023"

6. De klager downloadde een archief van zijn persoonsgegevens op het platform X, via de "Download an archive of your data" functionaliteit (**Bijlage 3a**). Dit archief bevat ook informatie over de advertenties die aan de klager zijn getoond (in een bestand genaamd ad-engagements.js), uit deze informatie volgt dat de klager de advertentie heeft gezien zoals hierboven is omschreven en dat de klager dus het doelwit was van de advertentiecampagne van de Europese Commissie op X (**Bijlage 3**).²
7. De gehele advertentie die de klager zag, met tweet ID 1703693679297220882, kan nog steeds worden bekeken via deze link: <https://twitter.com/EUHomeAffairs/status/1703693679297220882>. **Afbeelding 1** is een screenshot van de advertentie die aan de klager is getoond. Afbeelding 1 is ook aan deze klacht toegevoegd als **Bijlage 4**.

¹ <https://twitter.com/EUHomeAffairs>.

² De cryptografische SHA256-hash die betrekking heeft op het ad-engagements.js is:

Afbeelding 1.

8. Een algemeen verslag over advertenties, gedownload vanuit X's Ads repository – *“where you can search for advertisers and see the ad details including all creatives, targeting information, and reach”*³ – laat zien dat de advertentiecampagne van Europese Commissie op het platform X het afgelopen kwartaal gericht was op X-gebruikers uit Nederland (**Bijlage 5**) (“general ads report”).
9. Dit general ads report laat zien dat de Europese Commissie met deze advertentiecampagne over de Chat control verordening, zich tussen 18 september 2023 en 27 september 2023 richtte op X-gebruikers uit Nederland, die Nederlands spraken en 18 jaar of ouder waren (column F “Targeted Segments” in **Bijlage 5**). Bovendien, werden 44 “targeting segments” expliciet door de Europese Commissie uitgesloten (column G “Excluded Targeting Segments” in **Bijlage 5**). Van deze 44 “Excluded Targeting Segments”, refereren 36 segments naar politieke partijen (zoals AfD, Vox, Sinn Féin en English Defence League), politici (zoals Victor Orbán, Marine Le Pen en Giorgia Meloni) of terminologie die betrekking heeft op euroscepticisme en/of nationalistische politieke opvattingen (zoals brexit, next and #EUCorruption), en 6 segments refereren naar religieuze overtuigingen (zoals Christian, FEMYSO en anti-Christian). De klager heeft een overzicht opgesteld van deze “Excluded

³ <https://ads.twitter.com/ads-repository>.

Targeting Segments” in **Bijlage 6**. De advertenties werden in totaal meer dan 600.000 keer getoond (column H “Impressions” in **Bijlage 5**).

10. Naast dat de advertentie op [REDACTED] uur aan de klager werd getoond op het platform X, werden advertenties uit dezelfde advertentiecampagne nog tenminste dertien keer aan de klager getoond via X, in zowel het Nederlands and het Engels:

Datum en tijd:	Regel in Bijlage 3:	Nederlands of Engels:
[REDACTED]	158114	Engels
[REDACTED]	170059	Nederlands
[REDACTED]	191042	Engels
[REDACTED]	220540	Nederlands
[REDACTED]	221346	Nederlands
[REDACTED]	235159	Engels
[REDACTED]	235842	Nederlands
[REDACTED]	246982	Engels
[REDACTED]	251278	Nederlands
[REDACTED]	256423	Engels
[REDACTED]	264898	Nederlands
[REDACTED]	270361	Engels
[REDACTED]	320288	Nederlands

3. CONTEXT: ONLINE MICROTARGETING

11. X biedt klanten verschillende mogelijkheden om gericht te adverteren, waaronder “*Keyword targeting*”. Volgens X houdt “*Keyword targeting*” het volgende in:

“Keyword targeting allows you to reach people on X based on keywords in their search queries, recent posts, and posts they recently engaged with. This targeting option puts you in the best position to reach the most relevant people, drive engagements, and increase conversions.”⁴

⁴ <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (Bijlage 7).

12. Adverteerders – zoals de Europese Commissie – kunnen doelgroepen voor hun advertenties op X selecteren, door middel van het toevoegen van “keywords” (de “Targeted Segments” in **Bijlage 5**) of het uitsluiten van “keywords” (de “Excluded Targeting Segments” in **Bijlage 5**).
13. Het uitsluiten van dergelijke “targeting segments” werkt volgens X op twee manieren: “1. *It prevents your campaign from serving to users who have engaged with the excluded word(s)*. 2. *It prevents your campaign from serving in Search results for excluded word(s)*.”⁵
14. X maakt hierbij gebruik van: “[...] *signals such as link clicks, expands, likes, replies, and more to consider someone having interacted with a keyword, as well as searches containing the keyword*.”⁶
15. Hierdoor is het mogelijk om gerichte advertenties te tonen aan X-gebruikers, gebaseerd op bepaalde individuele kenmerken, zoals gedrag. Dit wordt microtargeting genoemd.⁷
16. Microtargeting maakt het onder andere mogelijk om politieke opvattingen te adverteren die overeenkomen met de interesses van de personen waar de advertenties op gericht zijn. Zoals bijvoorbeeld een politieke oproep voor meer studiebeurzen voor studenten.⁸ Indirecte indentificatie van betrokkenen via microtargeting is ook mogelijk.⁹
17. Microtargeting werd naar verluidt bijvoorbeeld door Cambridge Analytica gebruikt gedurende de presidentiële verkiezingen in Amerika in 2016, en maakte Donald Trump’s nauwe overwinning in verschillende Amerikaanse staten mogelijk.¹⁰ Na het Brexit referendum in het Verenigd Koninkrijk, werd microtargeting onderzocht door de UK *Information Commissioner’s Office* en aan verschillende bedrijven en partijen werden sancties opgelegd.¹¹
18. Vanwege deze controverse, is gericht adverteren op basis van bijzondere categorieën persoonsgegevens zoals “*Political affiliation and/or beliefs*” of “*Religious or philosophical affiliation and/or beliefs*” dan ook verboden onder X’s eigen advertentiebeleid.¹² Dit blijkt ook uit X’s keyword targeting FAQ: “*Are there any prohibited keywords? Yes. Per our Ads Policies, advertisers will be prohibited from targeting keywords that involve sensitive categories.*”¹³

⁵ <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (**Bijlage 7**).

⁶ <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (**Bijlage 7**).

⁷ Frederik Zuiderveen Borgesius et. al, 'Online Political Microtargeting: Promises and Threats for Democracy', 2018, *Utrecht Law Review*, Vol. 14, Issue 1, pp. 82-96, p. 82, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://doi.org/10.18352/ulr.420>.

⁸ Frederik Zuiderveen Borgesius et. al, 'Online Political Microtargeting: Promises and Threats for Democracy', 2018, *Utrecht Law Review*, Vol. 14, Issue 1, pp. 82-96, p. 83, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://doi.org/10.18352/ulr.420>.

⁹ José González Cabañas, Ángel Cuevas, Rubén Cuevas, 'Facebook Use of Sensitive Data for Advertising in Europe', 2018, p. 1 & p. 12, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://doi.org/10.48550/arXiv.1802.05030>.

¹⁰ Channel 4, 'Exposed: Undercover secrets of Trump's data firm', 2018, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://www.channel4.com/news/exposed-undercover-secrets-of-donald-trump-data-firm-cambridge-analytica>.

¹¹ Information Commissioner’s Office (ICO), 'Investigation into the use of data analytics in political campaigns', 2018, pp. 7-12, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://ico.org.uk/media/action-weve-taken/2260271/investigation-into-the-use-of-data-analytics-in-political-campaigns-final-20181105.pdf>.

¹² <https://business.twitter.com/en/help/ads-policies/campaign-considerations/targeting-of-sensitive-categories.html> (**Bijlage 8**).

¹³ <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (**Bijlage 7**).

19. In 2018, heeft de Europese Commissie ook benadrukt dat microtargeting technieken:

*"[...] [pose] a serious threat to a fair, democratic electoral process and has the potential to undermine open debate, fairness and transparency which are essential in a democracy. The Commission considers that it is of utmost importance to address this issue to restore public trust in the fairness of the electoral process. [...] [The GDPR] provides the Union with the tools necessary to address instances of unlawful use of personal data in the electoral context. However, only a firm and consistent application of the rules will help to protect the integrity of democratic politics."*¹⁴

20. In 2021 heeft de Europese Commissie tevens voorgesteld om de inzet van targetingtechnieken in het kader van politieke advertenties waarbij bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt, te verbieden. De door de Europese Commissie voorgestelde tekst luidt als volgt:

*"Targeting or amplification techniques that involve the processing of personal data referred to in Article 9(1) of Regulation (EU) 2016/679 and Article 10(1) of Regulation (EU) 2018/1725 in the context of political advertising are prohibited."*¹⁵

21. In het persbericht van 7 november 2023 van de Raad van de Europese Unie over ditzelfde voorstel, is opgenomen:

*„[...] there will be a blanket ban on profiling using special categories of personal data, such as data revealing racial or ethnic origin or political opinions."*¹⁶

22. Gelet op het voorgaande, is het dan ook frappant dat X de microtargeting advertentiecampagne van de de Europese Commissie mogelijk maakte die trachtte de uitkomst van een wetgevingsproces te beïnvloeden.

23. Daarbij komt nog dat de betreffende microtargeting advertentiecampagne gebruikers probeert te beïnvloeden ten gunste van de controversiële Chat control verordening. Veel belanghebbenden hebben hun ernstige bezorgdheid geuit over het huidige voorstel wat betreft de onverenigbaarheid met de Europese grondrechten, zoals (onder andere) de EDPB en de EDPS, de Raad van de Europese Unie en de LIBE-commissie van het EP.^{17,18} Ook nationale regeringen en parlementen hebben zich kritisch uitgelaten over het voorstel, waaronder Nederlandse parlementsleden.¹⁹

¹⁴ European Commission, 'Commission guidance on the application of Union data protection law in the electoral context A contribution from the European Commission to the Leaders' meeting in Salzburg on 19-20 September 2018', 2018, COM/2018/638 final, geraadpleegd op 19 oktober 2023 via <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018DC0638>.

¹⁵ Article 12(1) of EC proposal COM/2021/731 final, 25 November 2021; vgl. Autoriteit Persoonsgegevens, 'Brief microtargeting verkiezingen', 1 november 2023, [link](#), p. 2.

¹⁶ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/07/transparency-and-targeting-of-political-advertising-eu-co-legislators-strike-deal-on-new-regulation/>.

¹⁷ EDPB-EDPS, Joint Opinion 04/2022 on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down rules to prevent and combat child sexual abuse, [link](#); Council of the EU, 'Opinion of the Legal Service - Proposal for a Regulation laying down rules to prevent and combat child sexual abuse – detection orders in interpersonal communications – Articles 7 and 8 of the Charter of Fundamental Rights – Right to privacy and protection of personal data – proportionality', 8787/23, [link](#); EPRS (requested by LIBE committee), 'Proposal for a regulation laying down the rules to prevent and combat child sexual abuse - Complementary impact assessment', [link](#); see also <https://edri.org/our-work/most-criticised-eu-law-of-all-time/>.

¹⁸ <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-europese-commissie-misleidt-burgers-met-desinformatiecampagne-en-illegale-advertenties~b86cae2c/>.

¹⁹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2023Z07239&did=2023D17019>.

4. TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT WAAR DE KLACHT WORDT INGEDIEND EN SAMENWERKING

24. De klager is [REDACTED]. Daarom wordt deze klacht ingediend bij de Nederlandse toezichthoudende autoriteit.
25. De klager heeft tevens een afzonderlijke klacht ingediend tegen het verantwoordelijke directoraat-generaal van de Europese Commissie bij de EDPS vanwege de feiten zoals beschreven in paragraaf 2 van deze klacht. De klager zal de EDPS informeren over deze klacht.
26. De exacte wijze van samenwerking tussen de EDPS en andere (nationale) gegevensbeschermingsautoriteiten, zoals de Autoriteit Persoonsgegevens, is nog onduidelijk. Dit volgt ook uit de recente EDPB-EDPS joint opinion 01/2023:

*"[...] data protection authorities ('DPAs') have encountered several obstacles to efficient cooperation and enforcement. Such obstacles have resulted, in particular, from a lack of clarity on the terms of cooperation between the EDPS and national SAs. Moreover, the current legal framework governing cooperation between the national SAs and the EDPS is fragmented, and national SAs and the EDPS are currently not able to use the same IT tools to securely exchange information."*²⁰

27. Deze klacht kan dienen als voorbeeld voor een goede en oprechte samenwerking tussen de Autoriteit Persoonsgegevens en de EDPS.

5. GRONDEN VAN DE KLACHT

5.1. Schendingen

28. X heeft de AVG als volgt geschonden:

- (a) X heeft bijzondere categorieën persoonsgegevens van de klager verwerkt in strijd met artikel 9 AVG.
- (b) X heeft de gegevens van de klager onrechtmatig verwerkt in strijd met artikel 5(1)(a) AVG.

5.2. Onrechtmatige verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens (Artikel 9 AVG)

5.2.1. X heeft bijzondere categorieën persoonsgegevens verwerkt

29. Artikel 9(1) AVG verbiedt "Verwerking van persoonsgegevens waaruit [...] politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen [...] blijken." Bijgevolg zijn de in dit artikel vermelde gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

²⁰ EDPB-EDPS, Joint opinion 01/2023 on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down additional procedural rules relating to the enforcement of Regulation (EU) 2016/679, para. 184, [link](#).

30. Bijzondere categorieën persoonsgegevens die zijn afgeleid uit andere informatie vallen ook onder de reikwijdte van artikel 9 AVG. De EDPB benadrukt:

*"If a social media provider or a targeter uses observed data to categorise users as having certain religious, philosophical or political beliefs – regardless of whether or not this categorization is correct/true - this categorisation of the users must obviously be seen as processing of special category of personal data in this context."*²¹ (onderstreping toegevoegd)

31. Uw autoriteit stelt zelf ook het volgende:

*"De toenemende hoeveelheid persoonsgegevens die in de maatschappij beschikbaar is, kan worden ingezet om personen te voorzien van profielen, in te delen in groepen en hen zeer gericht van bepaalde (politieke) boodschappen te voorzien. [...]. De AP wijst u op een risico dat hier in schuilt. Hoe meer persoonskenmerken worden gecombineerd, des te eerder is daaruit een politieke opvatting af te leiden. Indien u gebruik maakt van de geschetste mogelijkheden is de kans dat u bijzondere persoonsgegevens verwerkt al snel aanwezig. Zoals gezegd is het in principe verboden om bijzondere persoonsgegevens te verwerken en loopt u het risico dat u de AVG overtreedt."*²² (onderstreping toegevoegd)

32. Het HvJEU heeft eveneens bevestigd dat de verwerking van persoonsgegevens die indirect gevoelige informatie over een persoon inhouden, een verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens betreft.²³

33. Dienovereenkomstig moet een afgeleide interesse – d.w.z. berekend of geëxtrapoleerd uit andere informatie – in een bepaalde politieke trend of religieuze stroming, worden beschouwd als een bijzonder persoonsgegeven. Zo is bijvoorbeeld de classificatie van een gebruiker onder "geïnteresseerd in eurosceptis", die voortvloeit uit herhaalde bezoeken aan websites gewijd aan het onderwerp brexit, een verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Het leggen van dergelijke verbanden is een gebruikelijke manier om gegevens over betrokkenen te genereren. Uit het onlinegedrag van een gebruiker afleiden dat hij "niet geïnteresseerd is in eurosceptis", is eveneens een classificatie die neerkomt op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens. In beide gevallen is de beoordeling van de politieke opvatting van een gebruiker immers een voorafgaand vereiste voor de hierop volgende categorisering.²⁴ Hetzelfde geldt voor religieuze overtuigingen.²⁵

34. De term "politieke opvatting" moet bovendien ook ruim worden uitgelegd, omdat gegevens waaruit deze deze opvattingen "blijken" ook onder de reikwijdte van artikel 9(1) AVG vallen:

*"Die Kategorie der ‚Daten, aus denen politische Meinungen hervorgehen‘ will jegliche Form von Informationsgrundlage privilegieren, die einen Rückschluss auf die politische Einstellung einer Person zulässt - dies umfasst sowohl die Zustimmung als auch die Ablehnung einer politischen Idee [...]."*²⁶

²¹ EDPB, Guidelines 8/2020 on the targeting of social media users, para. 123.

²² Autoriteit Persoonsgegevens, 'Brief microtargeting verkiezingen', 1 november 2023, [link](#), p. 2.

²³ HvJEU 1 augustus 2022, C-184/20 (*OT/Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*).

²⁴ Vgl. EDPB, Guidelines 8/2020 on the targeting of social media users, para. 125 and Example 13.

²⁵ Vgl. EDPB, Guidelines 8/2020 on the targeting of social media users, Example 11.

²⁶ Albers/Veit in BeckOK DatenschutzR, 42e Ed. 1.11.2021, DS-GVO Art. 9, nr. 36.

[Vertaling: De categorie "gegevens waaruit politieke opvattingen blijken" probeert elke vorm van informatiebasis te bevoorrechten, waaruit conclusies kunnen worden getrokken over iemands politieke opvattingen - dit omvat zowel goedkeuring als afkeuring van een politiek idee. [...].]

*"In Zweifelsfällen ist ein weites Verständnis des Begriffs ‚politische Meinung‘ angezeigt, um die Grundlagen der politischen Meinungsbildung nicht zu gefährden."*²⁷

[Vertaling: In geval van twijfel is een ruime interpretatie van de term "politieke opvatting" aangewezen om de grondslagen van de politieke meningsvorming niet in gevaar te brengen.]

35. Het gebruik van de 36 segmenten die verwijzen naar politieke partijen, politici of politieke termen en de 6 segmenten die verwijzen naar religieuze overtuigingen om een gerichte advertentie te tonen op basis van de politieke opvattingen en religieuze overtuigingen van de klager, is dan ook een verwerking van diens bijzondere persoonsgegevens (vgl. **Bijlage 6**).
36. Aangezien de verwerkte persoonsgegevens betrekking hebben op de klager en werden verwerkt in het kader van een microtargetingcampagne gerelateerd aan zijn X-account, werden persoonsgegevens van een geïdentificeerde natuurlijke persoon verwerkt (artikel 4(1) AVG).

5.2.2. *X is een verwerkingsverantwoordelijke*

37. Op grond van artikel 4(7) AVG is een "verwerkingsverantwoordelijke" een "een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. [...]".
38. Volgens het Hof van Justitie, was Facebook als platform-aanbieder gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke met de beheerder van een fanpagina op Facebook:

*"In het onderhavige geval moeten Facebook Inc. en, wat de Unie betreft, Facebook Ireland worden beschouwd als degenen die primair het doel van en de middelen voor de verwerking van de persoonsgegevens van de Facebookgebruikers en van de personen die de fanpagina's op Facebook bezoeken vaststellen en dus onder het begrip „voor de verwerking verantwoordelijke" in de zin van artikel 2, onder d), van richtlijn 95/46 vallen, hetgeen in deze zaak niet wordt betwijfeld."*²⁸

Het Hof van Justitie oordeelde vergelijkbaar in *Fashion ID* ten aanzien van een Facebook like-button.²⁹

39. De EDPB heeft ook bevestigd dat het gericht adverteren op social media op basis van de interesses van de gebruikers van sociale media, leidt tot een situatie van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid voor zowel de aanbieder van sociale media als de adverteerder.³⁰

²⁷ Schiff in Ehmann/Selmayr, 2e Ed. 2018, DS-GVO Art. 9, nr. 19.

²⁸ HvJEU 5 juni 2018, C-210/16 (*Wirtschaftsakademie*), para. 30; vgl. EDPB Guidelines 08/2020 on the targeting of social media users, para. 35.

²⁹ HvJEU 29 juli 2019, C-40/17 (*Fashion ID*), para. 84.

³⁰ EDPB Guidelines 08/2020 on the targeting of social media users, para. 22 en 81.

40. Dit volgt ook uit de Privacy Policy van X³¹ en de Twitter for Business FAQ. In deze FAQ is opgenomen:

“Is Twitter a data controller or a data processor? In general, Twitter is the controller of data we use as part of our advertising services or data that we share with you as a supplier. Additionally, Twitter is the data controller for data derived from activity on Twitter. Where Twitter is the controller, we use that data in accordance with our Privacy Policy and the terms of our data protection agreements.”³²

41. In deze zaak, heeft X de functionaliteiten van zijn platform bepaald en in het bijzonder ten aanzien van “*Keyword targeting*” als onderdeel van zijn advertentiediensten. Hiermee heeft X het doel van de verwerking van persoonsgegevens bepaald, dat, onder andere, de eigen bedrijfsdoeleinden van X dient. Als dit niet het doeleinde was, zou X via zijn platform niet een dergelijke functie voor de verwerking van persoonsgegevens aanbieden.³³

42. X heeft verder de middelen voor deze gegevensverwerking vastgesteld, wat logisch is wanneer het platform van X wordt gebruikt voor een dergelijke verwerking. Zonder het X-platform en diens “*advertising service*” had de litigieuze gegevensverwerking niet kunnen plaatsvinden.³⁴

43. Op grond van het voorgaande, moet X als verwerkingsverantwoordelijke worden aangemerkt voor de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens van de klager.

44. De rol van de Europese Commissie is niet van belang, nu deze klacht enkel gericht is tegen X.

5.2.3. Niet voldaan aan voorwaarden van artikel 9(2) AVG

45. In principe verbiedt artikel 9(1) AVG de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. De verwerking van dergelijke gegevens is alleen toegestaan in de uitzonderlijke gevallen die volgen uit artikel 9(2) AVG.

46. Van geen van de uitzonderlijke gevallen uit artikel 9(2) AVG is echter sprake. Meer in detail:

- Er is geen uitdrukkelijke toestemming verkregen van de klager voor dit specifieke gebruik van diens bijzondere (categorieën) persoonsgegevens (artikel 9(2)(a) AVG).
- De klager heeft zijn politieke opvatting of religieuze overtuiging niet kennelijk openbaar gemaakt (artikel 9(2)(e) AVG), nu de intentie tot openbaarmaking niet uitdrukkelijk blijkt uit een actieve gedraging van de klager.^{35,36,37}

47. Ook de andere uitzonderingen uit artikel 9(2) AVG zijn niet van toepassing.

³¹ <https://twitter.com/en/privacy> (Bijlage 9).

³² <https://gdpr.twitter.com/en/faq.html> (Bijlage 10).

³³ Daarnaast eist het HvJEU dat aanbieders van sociale media, zoals X, bij de verwerking van persoonsgegevens nagaan of deze persoonsgegevens tot bijzondere categorieën van persoonsgegevens kunnen behoren. De intentie om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te verwerken of niet is niet relevant. Zie HvJEU 4 juli 2023 in C252/21 (*Bundeskartellamt*), para. 68-70.

³⁴ Vgl. <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (Bijlage 7).

³⁵ Vgl. Autoriteit Persoonsgegevens, ‘Brief microtargeting verkiezingen’, 1 november 2023, [link](#), p. 3.

³⁶ EDPB, Statement 2/2019 on the use of personal data in the course of political campaigns, p. 2, voetnoot 1.

³⁷ Dit kan ook *a contrario* worden afgeleid uit HvJEU 4 juli 2023, C-252/21 (*Bundeskartellamt*), para. 85.

48. Bijgevolg heeft X artikel 9(1) AVG geschonden.

5.3. Onrechtmatige gegevensverwerking (artikel 5(1)(a) AVG)

49. Op grond van artikel 5(1)(a) AVG moeten persoonsgegevens "worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is ("rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie")."

50. X heeft de bijzondere categorieën persoonsgegevens van klager verwerkt zonder dat aan één van de voorwaarden van artikel 9(2) AVG is voldaan en de verwerking was daarom onrechtmatig (zie paragraaf 5.2.3 van deze klacht).

51. Bovendien verplicht artikel 26(3) van de Digital Services Act (verordening (EU) 2022/2065) (hierna: "DSA") X – als aanbieder van een onlineplatform – om geen advertenties te tonen aan de klager "op basis van profilering zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 4), van Verordening (EU) 2016/679 met gebruikmaking van bijzondere categorieën persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679."

52. Uit paragraaf 5.2 van deze klacht volgt reeds dat op basis van bijzondere categorieën persoonsgegevens advertenties zijn getoond aan de klager op het onlineplatform van X. Hierbij is tevens gebruik gemaakt van profilering op grond van artikel 4(4) AVG:

"elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen."

53. Dat X gebruik maakt van profiling voor advertentiedoeleinden wordt onder andere ook bevestigd in de volgende tekst op de website van X, waarin X uitleg geeft over hoe "keyword targeting" werkt:

*"The keyword targeting feature serves ads to users that have historically posted about or engaged with specific keywords or topics on X. This feature should be used when trying to target people based on their past behavior on X and general interests (e.g. car enthusiasts, athletes, sports fans, gamers, etc.)."*³⁸

54. Hieruit volgt dat X eveneens artikel 26(3) DSA schendt.

55. Omdat X artikel 9(2) AVG en artikel 26(3) DSA heeft geschonden, is de gegevensverwerking ook in strijd met het rechtmatigheidsbeginsel van artikel 5(1)(a) AVG.³⁹

³⁸ <https://business.twitter.com/en/help/campaign-setup/campaign-targeting/keyword-targeting.html> (Bijlage 7).

³⁹ Vgl. HvJEU 7 december 2023 (SCHUFA I), C-634/21, para. 67.

5.4. Bewijslast

56. Een voor de verwerking verantwoordelijke, zoals X, draagt de bewijslast met betrekking tot de rechtmatigheid van de gegevensverwerking.⁴⁰ Dit volgt reeds uit het algemene verantwoordingsbeginsel van artikel 5(2) AVG.⁴¹
57. Daarnaast volgt dit ook uit de algemene beginselen inzake bewijslast.⁴² Volgens deze beginselen draagt de partij de bewijslast voor aspecten die deel uitmaken van een wettelijke norm die voor deze partij gunstig zijn. Artikel 9(1) AVG bevat een verbod op het verwerken van bijzondere categorieën persoonsgegevens. Er kan alleen een uitzondering worden gemaakt op dit verbod als is voldaan aan een van de voorwaarden uit artikel 9(2) AVG. In dit opzicht zijn de uitzonderingen gunstig voor X en het is daarom aan X om te bewijzen dat aan de vereisten van een dergelijke uitzondering is voldaan.

6. VERZOEKEN EN VOORSTELLEN

6.1. Verzoek om uitgebreid onderzoek

58. Gezien het bovenstaande, verzoekt de klager de competente toezichthoudende autoriteit deze klacht volledig te onderzoeken overeenkomstig de bevoegdheden die haar zijn verleend krachtens artikel 58(1) AVG.

6.2. Verzoek tot nemen van een declaratoir besluit en uitoefening van corrigerende bevoegdheden

59. Gezien het bovenstaande verzoekt de klager de de competente toezichthoudende autoriteit vast te stellen dat X:
- (a) artikel 9(1) AVG heeft geschonden door zonder dat aan één van de voorwaarden van artikel 9(2) AVG is voldaan bijzondere persoonsgegevens van de klager te verwerken.
 - (b) artikel 5(1)(a) AVG heeft geschonden door bijzondere persoonsgegevens van de klager onrechtmatig te verwerken.
60. Voorts verzoekt de klager dat het X wordt verboden bijzondere persoonsgegevens van de klager te verwerken voor advertentiedoeleinden op grond van artikel 58(2)(f) AVG.

6.3. Voorstel om een boete op te leggen

61. De klager stelt voor dat voor de schendingen een boete wordt opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend is, zoals bedoeld in artikel 83(1) AVG. In dit verband moet er met name rekening mee worden gehouden dat:

⁴⁰ Schantz in BeckOK DatenschutzR, 42e Ed. 1.11.2021, DS-GVO Art. 5, nr. 39.

⁴¹ Vgl. HvJEU 7 december 2023 (*SCHUFA I*), C-634/21, para. 67.

⁴² Schulz in Gola/Heckmann, 3e Ed. 2022, DS-GVO Art. 7, nr. 63.

- (a) de gegevensverwerking als doel had om een democratisch wetgevingsproces te beïnvloeden en dat het niet alleen onrechtmatige gegevensverwerking van de klager betreft, maar ook gegevensverwerkingen van een groot aantal andere betrokkenen (artikel 83(2)(a) AVG);
- (b) er bijzondere categorieën persoonsgegevens zijn verwerkt (artikel 83(2)(g) AVG);
- (c) andere toepasselijke wetgeving is geschonden (artikel 83(2)(k) AVG).

7. CONTACT

- 62. Communicatie tussen *noyb* en de competente toezichhoudende autoriteit in het kader van deze klacht kan plaatsvinden per e-mail onder vermelding van het zaaknummer in de titel van deze klacht.
- 63. Indien u nadere feitelijke of juridische informatie nodig heeft voor de afhandeling van deze klacht, zijn wij u graag van dienst. In dat geval kunt u contact met ons op via [REDACTED].